

ADRODDIAD I FWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU 20 MEDI 2024

TEITL: *Di-wifr Uwch - Achos Busnes Amlinellol*

AWDUR: Stuart Whitfield - Rheolwr y Rhaglen Ddigidol

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1. Pwrpas yr adroddiad yw cyflwyno Achos Busnes Amlinellol Di-wifr Uwch i'w ystyried gan y Bwrdd.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1. Bod y Bwrdd yn cymeradwyo'r Achos Busnes Amlinellol ar gyfer y prosiect Di-wifr Uwch, yn amodol ar gymeradwyaeth Llywodraethau Cymru a'r DU o'r broses sicrwydd yr ymgwymerwyd â hi, a bod y Swyddfa Rheoli Portffolio yn rhoi sylw i'r materion sy'n parhau a nodir yn Adran 7 yr adroddiad, ac yn gwneud cais bod Achos Busnes Llawn yn cael ei baratoi er mwyn i'r Bwrdd ei ystyried.

2.2. Bod y Bwrdd yn dirprwyo i'r Cyfarwyddwr Portffolio, mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd a'r Is-gadeirydd, gymeradwyaeth derfynol o'r fanyleb caffael a'r meini prawf gwerth cymdeithasol cyn i ariannwr y prosiect ddechrau caffael.

2.3. Bod y Bwrdd yn awdurdodi'r Cyfarwyddwr Portffolio, mewn ymgynghoriad â Swyddog Adran 151 a Swyddog Monitro'r Awdurdod Lletya, i gytuno ar delerau drafft yn unol â'r adroddiad hwn i'w cymeradwyo gan y Bwrdd Uchelgais fel sail ar gyfer y trefniadau ariannu terfynol ar gyfer y prosiect a fydd yn ffurfio sail y Llythyr Cynnig Grant a gaiff ei gytuno gan y Bwrdd ar y cam Achos Busnes Llawn.

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

3.1. Ceisio cymeradwyaeth y Bwrdd i Achos Busnes Amlinellol y Prosiect Di-wifr Uwch.

3.2. Fel prosiect sy'n cael ei gyflawni gan Uchelgais Gogledd Cymru, mae angen cymeradwyaeth gan y Bwrdd i sefydlu'r fframweithiau fydd yn cyflawni'r prosiect.

4. CEFNDIR A PHROSES

4.1. Mae Cynllun Twf Gogledd Cymru yn gytundeb rhwng Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i gyflawni buddsoddiad trawsffurfiol o £1 biliwn yn economi'r Gogledd. Nod y Cynllun Twf yw adeiladu economi mwy bywiog, cynaliadwy a

gwydn yn y Gogledd, gan adeiladu ar ein cryfderau i roi hwb i gynhyrchedd wrth fynd i'r afael â heriau a rhwystrau economaidd hir-dymor i gyflawni twf cynhwysol.

- 4.2. Yn unol â chytundeb terfynol y Cynllun Twf, caiff achosion busnes eu datblygu ar gyfer pob prosiect o fewn y Cynllun Twf, yn unol â'r canllawiau 'Better Business Case' a ddatblygwyd gan Lywodraeth Cymru a Thrysorlys EF. Bydd pob achos busnes yn cynnwys pum achos a fydd yn rhoi sylw i gwestiynau allweddol a dylid eu cefnogi gan weithdai.
- 4.3. Mae Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru yn gweithredu fel y corff sy'n gwneud penderfyniadau ar gyfer Cynllun Twf Gogledd Cymru. Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU yw arianwyr y Cynllun Twf sy'n cadw rôl wrth gymeradwyo'r broses sicrwydd y mae pob prosiect wedi ymgymryd â hi. Bydd y broses sicrwydd y bydd y prosiectau'n ymgymryd â hi wedi'i chynnwys yn yr holl adroddiadau i'w hystyried.
- 4.4. Datblygwyd yr Achos Busnes Amlinellol Di-Wifr Uwch gan y Swyddfa Rheoli Portffolio yn unol â'r canllawiau 'Better Business Case'. Mae'r Achos Busnes Amlinellol yn ymdrin â'r cam cynllunio prosiect. Pwrpas y cam hwn yw adnabod yr opsiwn sy'n gwneud y mwyaf o werth cyhoeddus yn dilyn gwerthusiad manwl; ac amlinellu'r Cynllun posib gan hefyd gadarnhau fforddiadwyedd a rhoi'r trefniadau rheoli yn eu lle er mwyn cyflawni'r prosiect yn llwyddiannus.
- 4.5. Mae cymeradwyaeth yr Achos Fusnes Amlinellol gan y Bwrdd Portffolio yn cyflwyno cefnogaeth aelodau ar gyfer cyflawni'r prosiect fel yr amlinellir yn yr Achos Busnes a bydd yn cael ei ystyried fel cynghorol gan y Bwrdd Uchelgais wrth iddo wneud ei benderfyniad.
- 4.6. Byddai'r Bwrdd Uchelgais yn cymeradwyo'r Achos Busnes Amlinellol yn darparu'r gymeradwyaeth angenrheidiol i'r prosiect symud ymlaen i'r cam nesaf, a fyddai, yn amodol ar gymeradwyaeth Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU o'r broses sicrwydd, yn gweld y broses gaffael yn cael ei chwblhau ac Achos Busnes Llawn (FBC) yn cael ei ddatblygu am benderfyniad buddsoddi terfynol gan y Bwrdd Uchelgais.
- 4.7. Pe byddai'r Bwrdd yn penderfynu peidio â chymeradwyo'r Achos Busnes Amlinellol, gall wrthod yr achos busnes yn llwyr neu ofyn am ragor o wybodaeth i'w chynnwys mewn fersiwn diwygiedig o'r achos busnes i'w ystyried.

5. CYFLWYNIAD I'R PROSIECT DI-WIFR UWCH

- 5.1. Mae'r prosiect Di-wifr Uwch yn ffurfio rhan o'r Rhaglen Cysylltedd Digidol ac yn rhan o'r prosiect Campysau Cysylltiedig, sydd hefyd yn cynnwys y prosiect LPWAN (cymeradwywyd Achos Cyfiawnhad Busnes ym mis Gorffennaf 2024).
- 5.2. Mae'r prosiect yn anelu at gefnogi sefydliadau sector preifat a sector cyhoeddus yn y rhanbarth i fabwysiadu'r technolegau di-wifr uwch diweddaraf i gyflawni buddion sy'n gysylltiedig â gwell cynhyrchedd, effeithiolrwydd busnes, arloesi, cystadleuaeth a thwf. Mae'r amrediad o dechnolegau yn y sgôp yn gyson â Strategaeth Isadeiledd Di-Wifr y DU (2023) ac mae'n amrywiol, gan amrywio o 5G a'r safonau diweddaraf o Wi-fi, i dechnolegau rhwydwaith ardal

eang pŵer isel megis LoRaWAN a NB-IoT. Hefyd, mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod pwysigrwydd y technolegau hyn yn y Strategaeth Ddigidol i Gymru (2021). Cyfeirir drwyddi draw at y pwysigrwydd o sicrhau bod y DU wedi'i arfogi â'r seilwaith digidol mwyaf effeithiol ac ansawdd uchel yn strategaethau'r DU a Chymru, gan gynnwys Strategaeth Ddigidol y DU, y Strategaeth Seilwaith Cenedlaethol¹, Cymru'r Dyfodol - Y Cynllun Cenedlaethol 2040 a Strategaeth Arloesi Cymru.

- 5.3. Mae Gweledigaeth Twf Gogledd Cymru yn disgrifio, 'Rhanbarth hyderus, cydlynol sydd â thwf economaidd cynaliadwy, sy'n elwa i'r eithaf o lwyddiant sectorau economaidd gwerth uchel a'n cysylltiad ag economïau Pwergy'r Gogledd ac Iwerddon.' Mae'r Weledigaeth yn nodi pwysigrwydd datblygu seilwaith ddigidol effeithiol ledled y rhanbarth i gefnogi twf economaidd, creu swyddi ac arloesedd ehangach ar draws sectorau.
- 5.4. Mae hyrwyddo mabwysiadu technolegau Di-wifr Uwch yn amcan gyfredol gan Llywodraeth y DU, gyda rhaglenni dilynol mewn blynyddoedd diweddar yn cael eu cyflwyno i yrru ymwybyddiaeth a datblygu marchnadoedd yn yr ardal hon. Yn fwyaf diweddar, mae Rhaglen Rhanbarthau Arloesi 5G (Yr Adran Gwyddoniaeth, Arloesedd a Thechnoleg), yn cefnogi 10 ardal o'r DU i hyrwyddo mabwysiadu ar draws amrediad eang o raglenni a sectorau. Mae'r Rhaglen yn anelu at yrru ceisiadau arloesol wedi'u pweru gan 5G o'r cysyniad i'r cam o fabwysiadu yn eang. Bydd y rhanbarthau arloesi yn arddangos ac yn mabwysiadu 5G ac achosion eraill o ddefnyddio di-wifr uwch ar draws sectorau allweddol o'r economi.
- 5.5. Mae prosiect Di-wifr Uwch y Cynllun Twf yn ceisio cyflawni sgôp tebyg o fuddsoddiad yn y Rhaglen DU presennol gyda ffocws ar Amcanion Gwario'r Portffolio o greu swyddi, buddsoddi mewnol a thwf economaidd. Mae sawl Awdurdod Cyfunol, Dinas a Chynlluniau Twf ledled y DU yn cefnogi mabwysiadu technolegau di-wifr uwch yn eu hardaloedd, gan gynnwys Bae Abertawe, Tay Cities, West Midlands Combined Authority, Greater Manchester Combined Authority, Glasgow City Region a Belfast City Region. Mae ganddynt amcanion economaidd cyffredin ac maent yn arddangos dull rhanbarthol cyson tuag at ymyrraeth.
- 5.6. Ar ôl datblygu'r Achos Amlinellol Strategol cychwynnol, arfarnu opsiynau a gweithdai, bu i'r prosiect Campysau Cysylltiedig adnabod cynllun grant fel y mecanwaith mwyaf priodol i gyflawni buddsoddiad Cynllun Twf ar draws y rhanbarth i gefnogi mabwysiadu technolegau di-wifr uwch. Bwriedir i'r cynllun fod yn hygyrch i amrediad eang o ymgeiswyr fydd yn gallu arddangos defnydd o'r technolegau a all gyflawni amcanion gwario'r Portffolio a'r Rhaglen a'r buddion sy'n gysylltiedig â gwell cynhyrchedd, arloesedd, cynaliadwyedd a thwf.
- 5.7. Mae lefel cymharol isel yr ymwybyddiaeth o'r amrediad eang o dechnolegau mewn sgôp ymysg sefydliadau yn genedlaethol yn cael ei gydnabod ynghyd â pham y mae Llywodraeth y DU yn buddsoddi mewn gweithgareddau hybu galw. Yn y gogledd, mae Addysg Uwch ac Addysg Bellach yn darparu amrediad o gyfleoedd hyfforddi sy'n gysylltiedig ag uwchsgilio ar y defnydd o dechnolegau allweddol gyda sefydliadau megis AMRC a Choleg Cambria yn darparu cefnogaeth benodol i fusnesau sy'n gobeithio arloesi mewn maes lle mae galw cynyddol amdano ar draws sawl sector, yn benodol ac yn cynnwys gweithgynhyrchu a logisteg, er enghraifft.

¹<https://www.gov.uk/government/publications/uk-wireless-infrastructure-strategy/uk-wireless-infrastructure-strategy>

- 5.8. I hyrwyddo mabwysiadu technolegau di-wifr uwch yn fwy eang yn y rhanbarth, bydd y prosiect yn darparu cyllid i leihau'r risg fasnachol i sefydliadau wrth iddynt fabwysiadu systemau a phrosesau newydd. Yn 2024, mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi bod yn cyflwyno prosiect Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU ar draws Sir y Fflint, Sir Ddinbych, Conwy, Gwynedd ac Ynys Môn i gefnogi busnesau bychan a chanolig eu maint i ystyried eu hopsiynau ar gyfer mabwysiadu technolegau di-wifr uwch. Mae'r gwaith hwn i fod i ddod i ben ar ddiwedd mis Rhagfyr 2024 ac yn targedu 20 busnes SME i ddarparu argymhellion iddynt ar ôl ymgynghori arbenigol. Mae'r amrediad o sectorau sydd wedi ymgysylltu â'r prosiect yn amrywiol ac yn arddangos sgôp y diwydiannau y mae disgwyl iddynt fod yn fuddiolwyr y prosiect Di-wifr Uwch, yn cynwys amaethyddiaeth, twristiaeth, iechyd, gweithgynhyrchu a manwerthu.
- 5.9. Bydd y prosiect yn ymwneud â dyluniad cychwynnol cynllun grant fydd yn cael ei deilwra i sefydliadau yn y rhanbarth ar draws yr economi, gan gynnwys y sector cyhoeddus a bydd yn ddigon hyblyg i gefnogi busnesau o rai maint SME i sefydliadau mwy. Disgwylir y bydd dyfarniadau grant yn amrywio o fuddsoddiad cymharol isel ei werth (oddeutu <£50k), i fuddsoddiadau mwy a mwy strategol o £1m+), gyda meini prawf cymhwyster y cynllun yn cael eu hysbysu gan gynlluniau tebyg blaenorol a chyfredol ledled y DU sy'n cefnogi amcanion tebyg. Er y bydd y prosiect yn blaenoriaethu buddsoddiad strategol, mae hefyd gofyniad i fuddion y prosiect gyrraedd pob rhan o'r rhanbarth a'r economi, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig lle y gallai tipyn llai o sefydliadau mwy fodoli. Felly, bydd y cynllun grant yn cael ei strwythuro fel bod modd ymdopi ag ef, tra'n targedu'r effaith a hyrwyddo arloesedd mewn sefydliadau bach a mawr.
- 5.10. Wrth ddatblygu'r Achos Busnes Amlinellol, trafodwyd tri cysyniad gwerth uchel (£2m+) gyda rhan-ddeiliaid a chyflenwyr yn y rhanbarth sy'n ymwneud â buddsoddiad strategol fyddai'n fuddiol i grŵp ehangach o fusnesau. Felly, mae'n glir bod galw yn y tymor byr am gymorth cyllidol i yrru mabwysiadu technolegau di-wifr uwch. Bydd angen gweithgarwch parhaus i hyrwyddo'r cynllun a buddion y buddsoddiad drwy gydol y prosiect i sicrhau bod y galw am fuddsoddiad y Cynllun Twf yn cael ei gynnal a bod modd cyflawni'r buddion. Mae enghreifftiau o brosiectau strategol y gellir eu disgwyl yn cynnwys rhwydweithiau preifat 5G ehangach i gefnogi defnyddwyr corfforaethol sengl, megis sefydliadau mawr sy'n gweithredu ar draws safle eang, gan gynnwys nifer o adeiladau, ynghyd â rhwydweithiau sy'n gwasanaethu sawl busnes unigol wedi'i leoli ar draws safle sengl (e.e. parciau busnes). Gallai ceisiadau gyda gwerth cyfalaf is gynnwys buddsoddiadau mewn adeiladau i wella cysylltedd i bersonél neu wella gweithrediad peiriant i gyfathrebu peiriant, megis rheoli a monitro offer cynhyrchu. Mae'r amrediad o achosion defnyddio yn cael ei arddangos gan y prosiectau sy'n cael eu cefnogi ar hyn o bryd gan Raglen Rhanbarthau Arloesi'r DU², yn cynnwys gweithrediadau porthladd, tai, agritech, twristiaeth ac iechyd.
- 5.11. Ar ôl dylunio cynllun grant bydd y prosiect yn cael ei lansio gyda'r rheolaeth prosiect, gweinyddiaeth, a'r capasiti hybu galw yn cael eu recriwtio gan y Swyddfa Rheoli Portffolio i weithio o fewn y Rhaglen Cysylltedd Ddigidol am hyd y prosiect. I gefnogi costau refeniw, bydd y cynllun grant yn cynnwys gofyniad i ymgeiswyr llwyddiannus gyfrannu at gostau gweinyddol y cynllun fel canran o'r grant cyffredinol sy'n cael ei geisio. Bydd y raddfa hon yn cael ei chadarnhau yn ystod y cam o ddylunio'r cynllun a bydd yn cael ei osod i fod yn fforddiadwy tra'n

²[Rhanbarthau Arloesi 5G: rhanbarthau llwyddiannus - GOV.UK \(www.gov.uk\)](https://www.gov.uk)

darparu digon o incwm i'r prosiect gynnal gweithgareddau dros gyfnod tair blynedd y prosiect. Yn ystod y flwyddyn gyntaf o gyflawni, disgwylir y bydd angen i adnoddau'r Swyddfa Rheoli Portffolio gwrdd â chostau refeniw cyn y derbynnir incwm o geisiadau, fodd bynnag, byddai hwn yn cael ei ddychwelyd wrth i'r cynllun fwrw yn ei flaen. Disgwylir i'r cynllun gael ei redeg mewn cyfnodau (*tranches*) ar draws pob blwyddyn, gyda cheisiadau yn cael eu cymeradwyo ar ddiwedd pob un. Bydd rhai meini prawf yn cael eu hadolygu bob hyn a hyn i sicrhau bod mynegiannau o ddiddordeb priodol yn cael eu denu ac mae amcanion gwario'r prosiect yn parhau i gael eu cwrdd.

- 5.12. Yn y cam Achos Busnes Amlinellol, mae'r prosiect yn anelu at sicrhau cyfradd gyfartalog o 50% o gyllid wedi'i drosoli gan ymgeiswyr, fodd bynnag, mae disgwyl i hyn amrywio gyda cheisiadau gyda chyfraddau ymyrraeth is o bosib wedi'u cymhwyso i geisiadau gwerth cyfalaf uwch a chyfraddau ymyrraeth uwch i ddyfarniadau cyfalaf gwerth is / sefydliadau llai ac/neu'r rhai sy'n darparu budd cymdeithasol ehangach, er enghraifft, lle mae grantiau yn cefnogi sefydliadau sector cyhoeddus. Mae cyfanswm y buddsoddiad cyfalaf ychwanegol a sicheir gan ymgeiswyr ar y cam hwn yn cael ei fodelu i fod yn debyg i'r buddsoddiad Cynllun Twf ar oddeutu £19.25m dros gyfnod o dair mlynedd. O'r tri cysyniad strategol a drafodwyd wrth ddatblygu'r Achos Busnes Amlinellol, mae tystiolaeth i awgrymu bod o leiaf un cyflenwr mawr yn barod i fuddsoddi cyfalaf ar y cyd â'r buddiolwr posib.
- 5.13. Bydd y cynllun grant yn cael ei ariannu gyda £19.54m o fuddsoddiad cyfalaf y Cynllun Twf dros gyfnod cyflwyno pedair blynedd ac mae disgwyl i'r gwariant grant gyrraedd y brig erbyn blwyddyn tri ar ôl i waith hybu galw ddechrau ym mlwyddyn 1. Dengys costau'r prosiect yn y tabl isod.

	Blwyddyn 1	Blwyddyn 2	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Cyfanswm	
Gwariant Cyfalaf						
1	Dyfarniadau grant	£ -	£ 4,620,053	£ 9,754,264	£ 4,877,132	£ 19,251,448
2	Dyluniad y cynllun grantiau	£ 57,750	£	£	£	£ 57,750
3	Costau Staff wedi'u cyfalafu (UGC, rheoli prosiect)	£ 45,500	£ 45,500	£ 45,500	£ 45,500	£ 182,000
4	Wrth Gefn	£ 20,650	£ 9,100	£ 9,100	£ 9,100	£ 47,950
5	Cyfanswm costau cyfalaf (CAPEX)	£ 123,900	£ 4,674,653	£ 9,808,864	£ 4,931,732	£ 19,539,148
Gwariant Gweithredu						
6	Adnodd Rheoli Cymorthdaliadau	£ 6,250	£ -	£ -	£ -	£ 6,250
7	Gweithrediad y grant	£ -	£ 22,750	£ 22,750	£ 22,750	£ 68,250
8	Asesiad o'r cais	£ -	£ 27,576	£ 27,576	£ 27,576	£ 82,727
9	Hybu'r galw	£ -	£ 45,500	£ 45,500	£ 45,500	£ 136,500
10	Rheoli rhaglen	£	£ 8,367	£ 8,367	£ 8,367	£ 25,102
11	Is-gyfanswm OPEX	£ 6,250	£ 104,193	£ 104,193	£ 104,193	£ 318,829
12	Wrth Gefn	£ 1,250	£ 20,839	£ 20,839	£ 20,839	£ 63,766
13	Cyfanswm Costau Gweithredu (OPEX)	£ 7,500	£ 125,032	£ 125,032	£ 125,032	£ 382,595
Cyfanswm Gwariant						
14	Cyfanswm Costau Prosiect (CAPEX + OPEX)	£ 131,400	£ 4,799,684	£ 9,933,895	£ 5,056,763	£19,921,743
Cyllid						
15	Cyllid CAPEX (Cynllun Twf)	£ 123,900	£ 4,674,653	£ 9,808,864	£ 4,931,732	£19,539,148
16	OPEX (Adnodd Rheoli Cymorthdaliadau, PMO Uchelgais Gogledd Cymru)	£ 6,250	£ -	£ -	£ -	£ 6,250
17	OPEX (Ffi weinyddol i ymgeiswyr)	£ -	£ 104,193	£ 104,193	£ 104,193	£ 312,579
18	OPEX wrth gefn (PMO Uchelgais Gogledd Cymru)	£ 1,250	£ 20,839	£ 20,839	£ 20,839	£ 63,766
19	Cyfanswm cyllid	£ 131,400	£ 4,799,684	£ 9,933,895	£ 5,056,763	£19,921,743

Amcanion Gwariant a Buddion y Prosiect

- 5.14. Mae amcanion gwario'r prosiect wedi'u nodi yn y tabl isod ar y cyd ag amcanion gwario'r rhaglen, ac maent yn unol â'r rhai sydd wedi'u nodi yn Achos Busnes y Portffolio.

Amcan Gwariant y Prosiect	Amcan Gwario'r Rhaglen Gyfatebol
Creu rhwng 130-200 o swyddi newydd yn y Gogledd drwy'r rhaglen erbyn 2036.	Creu rhwng 315 a 380 o swyddi newydd yn y Gogledd drwy'r rhaglen erbyn 2036.
Creu GVA ychwanegol net o £41m - £62m drwy'r prosiect erbyn 2036.	Creu GVA ychwanegol net o £130m - £158m drwy'r rhaglen erbyn 2036.
Cyflawni cyfanswm buddsoddiad o rhwng £13m ac £20m drwy'r rhaglen erbyn 2036.	Cyflawni cyfanswm buddsoddiad o rhwng £37 miliwn a £46 miliwn drwy'r rhaglen erbyn 2036.
Galluogi 100-200 o fusnesau a defnyddwyr sector cyhoeddus ymhob un o siroedd y gogledd i gymryd mantais o gysylltedd di-wifr uwch erbyn 2030.	

- 5.15. Amcangyfrifir bod effaith y prosiect ar lefel Cymru yn **£61.9m GVA ychwanegol (heb ei ddi-gowntio) a NSPV gyda disgownt o oddeutu £23.7m** a Chymhareb Budd Cost (BCR) o 3.1 (Cyfanswm cyllid sector cyhoeddus).
- 5.16. Dros dymor y Cynllun Twf o 15 mlynedd, ymysg y buddion mesuradwy eraill a gyflawnir gan y prosiect fydd:
- Gwell effeithiolrwydd i sefydliadau
 - Busnesau sy'n fwy cystadleuol
- Mae map rhesymeg wedi'i gynhyrchu gan Lywodraeth y DU yn dangos y llwybr ar gyfer yr effaith o fabwysiadu 5G, yn cael ei ddarparu yn y Crynodedb Gweithredol.
- 5.17. Mae'r Achos Busnes Amlinellol yn egluro sut mae'r prosiect yn alinio â'r Egwyddorion Caffael sydd wedi'u mabwysiadu gan y Bwrdd Uchelgais. I sicrhau aliniad â'r uchod, mae'r prosiect wedi ymgymryd ag ymarferiad mapio i ddangos sut bydd caffael y prosiect yn cyflawni yn erbyn yr egwyddorion hyn.
- 5.18 Mae'r Achos Busnes Amlinellol yn dangos i ba raddau y bydd y prosiect yn cyflawni targedau Allyriadau a Bioamrywiaeth y Bwrdd Uchelgais; gweler isod grynodedb sy'n destun asesiad pell-ach gan Achos Busnes Llawn.

Allyriadau	RAG	Detholiad o Asesiad Carbon 2
Allyriadau ymgorfforedig - gostyngiad o 40%		Lle mae offer newydd yn amnewid offer presennol, bydd targed i leihau allyriadau tŷ gwydr ymgorfforedig. Lle mae offer ychwanegol yn cael ei gyflwyno, bydd targed i leihau unrhyw allyriadau ymgorfforedig dilynol gan ddefnyddio'r opsiynau technoleg gyda'r effaith leiaf.
Allyriadau gweithredol - sero net		Lle mae offer newydd yn amnewid offer presennol, bydd targed i leihau allyriadau tŷ gwydr sy'n ymwneud ag ynni drwy gael technolegau sy'n fwy ynni effeithlon. Lle mae offer ychwanegol yn cael ei gyflwyno, bydd targed i leihau unrhyw allyriadau dilynol sy'n ymwneud ag ynni gan ddefnyddio'r dewisiadau technoleg mwyaf ynni effeithlon.
Bioamrywiaeth		
10% o enillion net mewn bioamrywiaeth		Ni ellir cadarnhau'r potensial am enillion net bioamrywiaeth i'r prosiect yn ei gyfanrwydd yn y cam Achos Busnes Amlinellol, fodd bynnag, o ystyried sgôp y buddsoddiad sy'n bennaf gysylltiedig â gosod offer mewn eiddo presennol neu'n cael ei osod ar dir wedi'i ddatblygu, mae disgwyl i'r cyfleoedd am enillion net bioamrywiaeth fod yn gyfyngedig.

- 5.19. Bydd Gwerth Cymdeithasol yn cael ei gyflawni drwy gaffael nwyddau a brynir gan ymgeiswyr grant fel amod cyllido, yn unol ag Egwyddorion Caffael Uchelgais Gogledd Cymru

6. PROSES SICRWYDD A DEILLIANNAU

- 6.1. Yn unol â'r trefniadau sydd wedi'u nodi o fewn Cytundeb Terfynol y Cynllun Twf, mae'r Achos Busnes Amlinellol wedi bod yn ddarostyngedig i'r gweithgaredd sicrwydd a ganlyn:

Gweithgaredd Sicrwydd	Dyddiad	Deilliannau
Gweithdai Achos Busnes	26 ^{ain} Ionawr 2023 - Hydref 2023	Achos Busnes Amlinellol drafft ar gyfer adolygiad bwrdd a phorth
Adolygiad Porth	20 ^{fed} -22 ^{ain} Mai 2024	Cam Asesiad Porth Ambr - Argymhellion wedi'u darparu
Adolygiad OBC y Swyddfa Rheoli Portffolio	19 ^{eg} Ebrill 2024	Argymhellion wedi'u darparu
Bwrdd Prosiect	22 ^{ain} Chwefror 2024	Cymeradwyaeth y Bwrdd Prosiect
Ardystiad y Bwrdd Rhaglen	5 ^{ed} Mawrth 2024	Cymeradwyaeth y Bwrdd Rhaglen
Ardystiad y Bwrdd Cyflawni Busnes	10 ^{fed} Medi 2024	Cymeradwyaeth y Bwrdd Cyflawni Busnes
Ardystiad y Bwrdd Portffolio	6 ^{ed} Medi 2024	Cymeradwyaeth y Bwrdd Portffolio
Cymeradwyaeth y Bwrdd Uchelgais	20 ^{fed} Medi 2024	<i>I'w gwblhau</i>

7. TROSOLWG Y SWYDDFA RHEOLI PORTFFOLIO O'R ACHOS BUSNES

- 7.1. Mae'r tabl isod yn rhoi crynodeb o'r prif argymhellion sy'n deillio o asesiad y Swyddfa Rheoli Portffolio o'r Achos Busnes Amlinellol (OBC) sydd wedi'i ddiweddarau a'r argymhellion allweddol fydd angen ymdrin â hwy cyn iddo gael ei gyflwyno i'r Bwrdd Uchelgais.

	Crynodeb o Asesiad y Swyddfa Rheoli Portffolio	Materion sy'n parhau
Achos Strategol	<ul style="list-style-type: none"> Egluro amcanion gwario, adolygu gofynion CAMPUS Egluro sgôp y prosiect, sicrhau cyswnt rhwng trefniadau, anghenion busnes a sgôp presennol. Darparu rhagor o fanylion am aliniad polisi Diffinio a chategoreiddio buddion yn gliriach Adolygu cyfyngiadau, gan gynnwys rheoli cymorthdaliadau 	<ul style="list-style-type: none"> Sicrhau bod Aliniad Strategol â pholisïau/strategaethau Cenedlaethol yn cael ei ddiweddarau gan Achos Busnes Llawn Adolygu'r Amcanion Gwario gydag Achos Busnes Llawn - cymesur, CAMPUS Cadarnhau'r cyfyngiadau Diweddarau'r asesiad buddion drwy Achos Busnes Llawn

	Crynodeb o Asesiad y Swyddfa Rheoli Portffolio	Materion sy'n parhau
Achos Economaidd	<ul style="list-style-type: none">• Dengys swm sylweddol o ddata o ansawdd da yn yr atodiadau. Byddai crynodeb clir o beth o'r data hwn o ran costau a buddion yn gwella'r achos economaidd.• Nid yw'r cyfrifo Cymarebau Budd-Cost yn glir iawn. Mae angen nodi'r prif dybiaethau a dylid cyfeirio at dystiolaeth empirig.• Rhestr hir glir wedi'i darparu, darparu manylion ar ddisgowntio opsiynau• Darparu manylion pellach ar yr opsiwn busnes fel arfer• Darparu manylion pellach yn y Cynllun Gwireddu Buddion• Defnydd rhesymol o Ffactorau Llwyddiant Hanfodol• Darparu rhestr hir drylwyr o opsiynau• Darparu manylion o'r tybiaethau a ddefnyddir mewn arfarniad economaidd• Ystyried cyfeirio at brosiectau tebyg i ddarparu tystiolaeth empirig o fuddion yn yr achos economaidd• Angen gwaith pellach ar ddadansoddi sensitifrwydd a thueddiad optimistaidd	<ul style="list-style-type: none">• Adolygu'r tybiaethau yn yr Achos Economaidd drwy Achos Busnes Llawn gan ddefnyddio adborth o werthusiad Rhaglen Arloesi 5G y DU, darparu manylion o'r tybiaethau allweddol• Diweddarau'r Cynllun Gwireddu Buddion• Darparu manylion pellach ar gyfrifo costau/buddion Allyriadau a Bioamrywiaeth drwy Achos Busnes Llawn yn amodol ar ddyluniad y Cynllun Grant• Diweddarau dadansoddiad sensitifrwydd a thueddiad optimistaidd, cyfeiriad at ragor o fanylion ynghylch cynlluniau mwy aeddfed a allai ddarparu tystiolaeth empirig i wella'r modelu

	Crynodeb o Asesiad y Swyddfa Rheoli Portffolio	Materion sy'n parhau
Yr Achos Masnachol	<ul style="list-style-type: none">• Gwneud cyfeiriad cliriach at yr Egwyddorion Caffael• Darparu rhagor o fanylion ar yr amserlenni caffael arfaethedig• Egluro sut mae gwerth cymdeithasol yn cael ei gymhwyso• Darparu rhagor o fanylion ar risgiau a mesurau lliniaru• Opsiynau Rheoli Cymorthdaliadau yn cael eu gosod allan, i'w cadarnhau gydag Achos Busnes Llawn	<ul style="list-style-type: none">• Cadarnhau'r gost o ddylunio'r cynllun grant ar ôl caffael cyn yr Achos Busnes Llawn• Cadarnhau'r trefniadau rheoli cymorthdaliadau ar gyfer y cynllun grant• Wrth i'r Achos Busnes Llawn nodi'r model gweithredu mwyaf addas a'r Corff Atebol ar gyfer y cynllun grant, tybir ar hyn o bryd mai Cydbwyllgor Corfforedig y Gogledd sydd ar y gorwel / Uchelgais Gogledd Cymru fydd hwn.• Wrth i'r Achos Busnes Llawn sicrhau bod y farchnad yn cael ei phrofi o ran y sail cyflenwyr posib a sgôp y gwasanaethau sy'n cael eu cynnig i redeg cronfa; adnabod darparwyr addas a medrus sydd wedi'u lleoli yn y gogledd.• Wrth i'r Achos Busnes Llawn ystyried trefniadau partneriaeth posib gyda Banc Datblygu Cymru er mwyn i Uchelgais Gogledd Cymru gyflawni grant ar y cyd â chynnig benthyciadau SME Banc Datblygu Cymru.• Wrth i'r Achos Busnes Llawn gwblhau'n derfynol y trefniadau cytundebol mwyaf addas ar gyfer yr adnoddau sy'n cael eu caffael.• Wrth i'r Achos Busnes Llawn sicrhau cyngor cyfreithiol ar ddyletswyddau ymddiriedol ac ystyriaethau rheoli cymorthdaliadau sy'n ymwneud â'r cynllun grant.

	Crynodeb o Asesiad y Swyddfa Rheoli Portffolio	Materion sy'n parhau
Achos Ariannol	<ul style="list-style-type: none"> Egluro'r ffynonellau ariannol Addasu tablau i egluro'r categorïau cost Darparu manylion pellach ar dybiaethau cost Egluro'r sefyllfa TAW Darparu manylion pellach ar risgiau a chyfyngiadau 	<ul style="list-style-type: none"> Cadarnhau costau dylunio'r cynllun grant drwy Achos Busnes Llawn Darparu manylion pellach ar dybiaethau cost sy'n gysylltiedig â dyfarnu gwariant y Cynllun Grant gan ddefnyddio'r wybodaeth ddiweddaraf o Raglen IR 5G y DU a chynlluniau eraill (gweler gofynion yr Achos Economaidd) Adolygu'r risgiau ariannol drwy Achos Busnes Llawn
Achos Rheolaethol	<ul style="list-style-type: none"> Egluro'r gofynion i ymgysylltu â rhan-ddeiliaid a'r gofynion ar gyfer hybu'r galw Egluro'r goblygiadau o ran gofynion sgiliau a hyfforddi 	<ul style="list-style-type: none"> Diweddarau'r Achos Rheolaethol drwy Achos Busnes Llawn i gadarnhau costau cyflawni'r Cynllun Grant Gweithio â'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol i egluro'r gofynion a'r cyfleoedd i gydweithio â darparwyr sgiliau rhanbarthol a gweithgareddau hybu'r galw Egluro sgôp y gweithgareddau hybu'r galw cyn ac yn ystod cyflwyno'r cynllun

8. Risgiau Allweddol

8.1. Mae'r Swyddfa Rheoli Portffolio yn ystyried yr isod fel y risgiau allweddol y bydd angen eu rheoli'n ofalus i sicrhau bod y buddion yn cael eu cyflawni:

Pennawd Risg	Mesur Lliniaru Risg
<ul style="list-style-type: none"> Os nad oes arian refeniw ar gael i weithredu, cyflawni ac ystyried y prosiect, fel bod opsiynau yn cael eu diystyru neu fuddion ddim yn cael eu gwir-eddu 	<ul style="list-style-type: none"> Bydd dyluniad y cynllun grant yn ystyried dull tebyg i'r model a gynigiwyd ar gyfer Ynni Lleol Blaengar, gyda hyrwyddo a hybu'r galw yn rhan o gyflwyno'r cynllun Ceisir ffynonellau ychwanegol o arian refeniw lle bo hynny ar gael i gefnogi'r gweithgareddau hybu'r galw yn dilyn y gweithgarwch cychwynnol a ariannwyd gan SPF yn 2024.
<ul style="list-style-type: none"> Os yw'r galw am arian yn gyfyngedig, ni fydd buddion y prosiect yn cael eu gwir-eddu. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r ymgynghori cychwynnol yn awgrymu bod galw clir gan dri phrif ddefnyddiwr posib yn y rhanbarth. Bydd cyswllt parhaus â Llywodraeth y DU ynghylch ei raglen Rhanbarthau Arloesi 5G yn rhoi gwybod sut i gyfeirio gweithgareddau hybu'r galw a sectorau targed. Bydd angen i ddyluniad a sgôp y cynllun grant ystyried gofynion a gallu sefydliadau a bydd eu telerau yn cael eu hadolygu o bryd i'w gilydd i sicrhau eu bod yn addas i'r pwrpas.

<ul style="list-style-type: none"> Os bydd y ffi weinyddol sy'n cael ei chymhwyso i ymgeiswyr llwyddiannus yn llesteirio ymgeiswyr, efallai y bydd llai o'r gronfa cyfalaf yn cael ei chyflwyno, gan roi cyflawni'r amcanion gwario a'r buddion yn y fantol. 	<ul style="list-style-type: none"> Ymgynghori ag amrediad o ymgeiswyr posib i sicrhau bod ffioedd gweinyddol yn gymesur ac yn fforddiadwy ar draws amrediad o werthoedd prosiect (uchel i isel). Adolygu'r ffioedd gweinyddol drwy oes y prosiect a'u hadolygu lle bo angen a sicrhau bod y prosiect yn parhau i fod yn fforddiadwy.
<ul style="list-style-type: none"> Os nad oes digon o alw am y grantiau ar y gwerthoedd isaf a ragnodir yn y cynllun, gallai'r costau sy'n gysylltiedig â chyflawni a gweinyddu fynd yn anfforddiadwy. 	<ul style="list-style-type: none"> Drwy ymgynghori â darpar ymgeiswyr fydd angen ei wneud wrth ddylunio'r cynllun a lefel uchel o ymgysylltiad, hyrwyddo a gweithgarwch hybu'r galw wedi'i gynllunio i sicrhau bod digon o fynegiannau o ddiddordeb o ansawdd yn cyrraedd.
<ul style="list-style-type: none"> Os yw'r cynllun yn denu nifer fawr o geisiadau aflwyddiannus, efallai y bydd y gost o'u gweinyddu yn fwy na'r incwm gaiff ei sicrhau o geisiadau llwyddiannus, gan roi fforddiadwyedd y cynllun yn y fantol. 	<ul style="list-style-type: none"> Bydd angen i ddyluniad y cynllun grant ystyried dulliau effeithiol o brosesu mynegiannau o ddiddordeb yn effeithlon, fel mai dim ond y rhai sydd â thebygolrwydd uchel o lwyddo fydd yn cael eu derbyn i fynd ymlaen i gais llawn. Bydd angen cydbwysu meini prawf y cynllun yn briodol i annog ceisiadau a gosod gofynion cymhwysedd cymesur sy'n lleihau'r risg o fethu â chyflawni amcanion gwario a buddion y prosiect.
<ul style="list-style-type: none"> Os oes diffyg adnodd caffael, masnachol a gweithredu, bydd y prosiectau yn cael eu hoedi neu'n llai llwyddiannus 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r Full Business Case yn caffael fframwaith cefnogi i sicrhau bod capasiti ar gael ar draws y swyddogaethau

9. AMSERLEN Y PROSIECT A'R CAMAU NESAF

Gweithgaredd	Dyddiadau Targed
Penderfyniad cymeradwyo Achos Fusnes Amlinellol y Bwrdd Uchelgais	20 ^{fed} Medi 2024
Cwblhau'r Broses Gaffael	30 ^{ain} Tachwedd 2024
Achos Busnes Llawn (FBC) drafft i'r Swyddfa Rheoli Portffolio	29 ^{ain} Rhagfyr 2024
Adolygiad Porth 3	3 ^{ydd} Chwefror 2025
Cymeradwyaeth Achos Fusnes Llawn gan y Bwrdd Rhaglen/Portffolio	Chwefror 2025
Bwrdd Uchelgais yn Cymeradwyo'r Achos Fusnes Llawn	Mawrth 2025
Dechrau ar y Safle	Ebrill 2025
Gwerthusiad terfynol	Rhagfyr 2028

10. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 10.1. Mae'r prosiect Di-wifr Uwch yn un o ddau brosiect yn y prosiect Campysau Cysylltiedig lle mae cyllideb gyffredinol o £20.68m wedi'i dyrannu yn y Portffolio. Mae'r prosiect yn gyfwerth â chyfanswm cost cyfalaf i gyllideb y Cynllun Twf o £19.54m.
- 10.2. Mae gofyniad am adnoddau'r Swyddfa Rheoli Portffolio i gefnogi cam cychwynnol y costau refeniw ar gyfer cyflawni'r prosiect gyda hyn i'w gadarnhau erbyn y cam Achos Busnes Llawn. Mae'r Achos Busnes Amlinellol yn cynnig sicrhau incwm gan fuddiolwyr grantiau llwyddiannus i ariannu gweinyddiaeth y cynlluniau ac mae disgwyl i'r incwm hwn gychwyn yn ystod blwyddyn 1 wrth i geisiadau gael eu cymeradwyo. Mae'r Achos Busnes Amlinellol yn garreg filltir arwyddocaol i'r prosiect a phe byddai'r Bwrdd yn cymeradwyo'r achos busnes, bydd angen gwaith pellach i ddiweddarau'r achos busnes ar ôl caffael i ddarparu eglurder ar y costau, y risgiau a'r buddion sydd ynghlwm â'r prosiect cyn penderfyniad buddsoddi terfynol gan y Bwrdd.
- 10.3. Bydd y costau refeniw sy'n gysylltiedig ag ymgymryd â'r broses gaffael a datblygu'r Achos Busnes Llawn yn cael eu talu allan o gyllideb gytunedig y Swyddfa Rheoli Portffolio.

11. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 11.1. Mae'r gwaith o ddatblygu'r achos busnes a'r prosesau sicrwydd wedi'i wneud yn unol â gofynion cytundeb terfynol y Cynllun Twf.
- 11.2. Mae cais wedi'i wneud am gyngor cyfreithiol allanol ar y prosiect i gadarnhau gallu'r Bwrdd i fuddsoddi yn y prosiect mewn modd sy'n cydymffurfio â rheoli cymhorthdal (cymorth gwladwriaethol). Bydd y cyngor a dderbynnir yn llywio'r gwaith sy'n arwain at gyflwyno'r Achos Busnes Llawn. Efallai y bydd angen comisiynu cyngor cyfreithiol pellach ar ôl derbyn y Achos Busnes Llawn cyn i'r Bwrdd wneud penderfyniad buddsoddi terfynol.
- 11.3. Pe byddai'r Bwrdd yn cymeradwyo'r achos busnes amlinellol, caiff y dogfennau perthnasol eu cyflwyno i Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU i gymeradwyo'r broses sicrwydd cyn y gall y prosiect fwrw ymlaen i'r cam nesaf.

12. ASESIADAU EFFAITH

- 12.1. Mae asesiad effaith integredig (Atodiad 2) wedi'i wneud i asesu effaith y prosiect ar yr iaith Gymraeg, cydraddoldeb ac yn erbyn Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol. Ni chafodd unrhyw effeithiau negyddol eu hadnabod drwy'r asesiad.

ATODIADAU:

- Atodiad 1** Achos Busnes Amlinellol Di-wifr Uwch
Atodiad 2 Asesiad Effaith Integredig

DOGFENNAU CEFNIDIR (mae rhai dogfennau yn cynnwys gwybodaeth eithriedig):

- Atodiadau i'r Achos Busnes Amlinellol – Di-wifr Uwch (*ar gael ar gais*)
- Teclyn Olrhain OBC_Swyddfa Rheoli Portffolio
- Adolygiad Porth 2 Cynllun Twf Gogledd Cymru

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i.Swyddog Monitro - Awdurdod Lletya:

“Mae cyflwyno'r Achos Busnes Amlinellol i'w ystyried a'i gymeradwyo gan y Bwrdd yn gam allweddol wrth weithredu'r Cynllun Twf. Mae hwn yn gam interim tuag at baratoi'r Achos Busnes Terfynol. Mae'r adroddiad yn tynnu sylw priodol at y risgiau a'r elfennau y bydd angen mynd i'r afael â hwy neu eu cadarnhau cyn cyflwyno Achos Busnes Terfynol. Bydd cwblhau'r sefyllfa gyfreithiol ar Rheolaeth Cymhorthdal yn rhan o'r gwaith hwn. Mae ystod o ymyriadau a nodwyd yn cael eu cefnogi gan y prosiectau hyn a bydd angen cymorth cyfreithiol pellach i gefnogi'r gweithgareddau hyn a'r dogfennau contract a chaffael.

ii. Swyddog Cyllid Statudol (Swyddog Adran 151 yr Awdurdod Lletya):

“Gwelir o'r dogfennau sydd wedi eu cyflwyno fod gwaith manwl wedi cael ei gyflawni wrth ddarparu'r Cynllun Busnes Amlinellol hwn. Credaf fod y risgiau ariannol ac anariannol perthnasol wedi cael sylw dilys, ac mae trefniadau lliniaru priodol yn eu lle, neu wedi cael eu hamlinellu.

Rwyf yn fodlon â chywirdeb ariannol yr wybodaeth sydd wedi ei gyflwyno, yn enwedig Rhan 4 o'r Cynllun Busnes Amlinellol, sef yr Achos Ariannol. Bydd gwaith yn parhau ar yr holl agweddau hyn yn ystod datblygu'r Cynllun Busnes Terfynol. Gallaf gadarnhau mai arian cyfalaf yn unig yw pecyn ariannu y Cynllun Twf.

Felly, ar sail y dystiolaeth rwyf wedi ei weld nid oes gennyf wrthwynebiad i'r penderfyniadau a geisir.”